

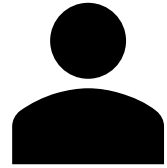

Organisaatioiden havaintoaineistojen tallentaminen

Eija-Leena Laiho

15.4.2026

Lajitietokeskuksen havaintojen tallennuskanavat

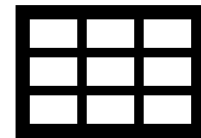
Henkilökohtaiset
havaintoaineistot

Vihko

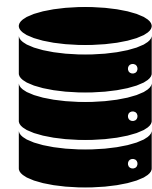
iNaturalistFi
SUOMI FINLAND

Organisaation
havaintoaineistot

Aineistopankki

Rajapinta

Museoiden aineistot

Kotka

Laji.fi
Viranomaiset.laji.fi

Aineistopankki

Miksi käyttää Aineistopankkia?

Kun organisaatiolla ei ole omaa tallennuspaikkaa

- Aineistot säilyvät pitkäaikaisesti ja hallitusti Lajitietokeskuksessa
- Ei tarvetta omalle tekniselle kehitykselle
- Omistajuus säilyy organisaatiolla

Kun organisaatiolla on oma järjestelmä, ei rajapintayhteyttä

- Aineistot avoimesti käyttöön

Aineistojen hallinta ja laatu

- Havainnot muodostavat selkeän ja yhtenäisen kokonaisuuden
- Aineiston laatuluokitus voidaan määritellä erikseen jokaiselle aineistolle

Käyttöönoton vaiheet

01

Rekisteröidy

Rekisteröidy Laji.fi -käyttäjäksi, jos et vielä ole rekisteröitynyt.

03

Aineiston luominen

Lajitietokeskus luo aineistoa varten lomakkeen ja myöntää pyydetyt käyttöoikeudet.

02

Täytä aineiston kuvailutiedot -lomake

Täytä Aineiston tallennus Aineistopankkiin -lomake. Odota yhteydenottoa Lajitietokeskuksesta.

04

Aloita tallennus

Pääset tallentamaan havaintoja. Jatkossa voit hallinnoida oman aineistopankkikokoelmasi käyttöoikeuksia.

 Apua tarvittaessa: helpdesk@laji.fi

Aineiston kuvailutiedot

- Kaikki Lajitietokeskuksen havainnot kuuluvat johonkin aineistoon. Kuvailutiedot (metatiedot) kuvaavat aineiston keskeiset tiedot:
 - nimen, kuvauksen, laadun, käyttöoikeudet, vastuuhenkilöt ja mahdollinen tutkimusrajoitus
- Metatietojen huolellinen täyttäminen varmistaa, että aineistot löytyvät helposti ja ovat ymmärrettäviä
- [Aineistopankki \(https://laji.fi/theme/datasets\)](https://laji.fi/theme/datasets)

Perusta uusi aineisto

Tässä voit pyytää, että organisaatiollesi tai ryhmällesi perustetaan uusi aineisto Aineistopankkiin. Pyyntö käsitellään Lajitietokeskuksessa mahdollisimman pian, yleensä muutamassa päivässä.

Perusta uusi aineisto

Aineiston tallennus Aineistopankkiin

Tällä lomakkeella voit pyytää perustettavaksi aineiston Lajitietokeskuksen Aineistopankkiin. Täydennä lomakkeelle aineiston kuvailutiedot eli mm. aineiston nimi ja kuvaustiedot, käyttöoikeudet ja vastuuhenkilöt. Kuvailutietojen huolellinen täyttäminen on tärkeää, koska ne varmistavat, että aineisto löytyy helposti ja on ymmärrettävä. Ilman riittäviä kuvailutietoja aineiston arvo ja hyödynnettävyys heikkenevät.

Jos tarvitset apua lomakkeen täyttämisessä, pyydä apua osoitteesta helpdesk@laji.fi

Prosessi uuden aineiston perustamisessa on seuraava:

1. Ota yhteyttä ja kerro aineistosi perustiedot – eli täytä tämä lomake.
2. Otamme tarvittaessa yhteyttä ja sovimme yksityiskohdista.
3. Luomme aineiston Lajitietokeskuksen Aineistopankkiin. Tässä vaiheessa aineiston kuvailutietoja (metatietoja) voi tarvittaessa täydentää.
4. Annamme käyttöoikeudet määrittelemällesi henkilölle (ylläpitäjä). Aineiston ylläpitäjä hallinnoi muita käyttöoikeuksia.
5. Aineistoa voi ryhtyä tallentamaan Aineistopankkiin. Aineisto tulee automaattisesti näkyville Laji.fi-portaaliin.
6. Tarjoamme tukea tarvittaessa. Kuvailutietoja voi myös päivittää aina tarvittaessa.

Perustiedot

Aineiston nimi

Aineiston nimen on hyvä olla ytimekäs, mutta kuvaava ja siitä tulisi ilmetä minkä organisaation aineistosta on kyse.

Aineiston nimi suomeksi *

Käyttöoikeudet

- Kuhunkin aineistoon myönnetään käyttöoikeudet erikseen
- Aineistoa luotaessa Lajitietokeskus myöntää ylläpitäjälle käyttöoikeuden – ylläpitäjä hallinnoi muita oikeuksia

Käyttäjä

- Tallentaa aineistoon uusia havaintoja
- Tallentaa uuden version havainnoista (vain aineistokopiolle)

Ylläpitäjä

- Kaikki käyttäjän oikeudet
- Näkee kaikki aineiston havainnot
- Muokkaa kaikkia havaintoja
- Myöntää ja poistaa käyttöoikeuksia
- Saa luettelon muista käyttäjistä

Tallennustavat

1

Aineisto tallennetaan suoraan Aineistopankkiin

- Kaikki muutokset tehdään Aineistopankissa (tallennuslomakkeella)
- Ei ylläpitoa muualla
- Havainnot saavat automaattisesti uniikit tunnisteet

2

Aineisto tuodaan Aineistopankkiin kopiona

- Varsinainen aineisto ylläpidetään muualla
- Aineistopankkiin ladataan päivitetty kopio
- Tiedot kopioidaan taulukkotiedostona
- Havainnoille annetaan itse uniikit, pysyvät tunnisteet

Havaintojen tallennus

Taulukkotiedosto (molemmat)

- Havaintoaineisto voidaan tallentaa taulukkotiedostona (Excel, OpenOffice tai CSV). Ensimmäinen rivi sisältää sarakeotsikot ja seuraavat rivit havainnot.
- Helpoin tapa on käyttää Aineistopankin omaa tallennuspohjaa tai muokata oma taulukko vastaavaan muotoon.

Yksittäinen tallennus (vain suora tallennus Aineistopankkiin)

- Havaintoja voi tallentaa myös Aineistopankin lomakkeella, joka toimii samalla tavalla kuin Vihkon retkilomake.

Tee uusi massatallennuspohja

Tällä sivulla voit tehdä Excel-massatallennuspohjan, jonka avulla voit tuoda suuren määrän havaintoja Vihkoon. Tämän pohjan käyttäminen ei ole pakollista, mutta pohjan käyttäminen nopeuttaa tietojen tuomista. Pohjan voit muodostaa seuraavasti:

- Valitse kentät, jotka haluat näkyvän tallennuspohjalla.
- Paina "Tee pohja"-nappia muodostaaksesi tallennuspohjan.

Valitse kaikki

Poista valinnat

Havaintoerä
ID *
Poista
Havainnon tarkat paikkatiedot ovat julkisia
Avainsanat
Tietojen lähde

Yleinen keruutapahtuma
Havainnoijat *
Havainnoijien nimet ovat julkisia
Alku *
Loppu

Laskennan kattavuus
Laskettu taksoni
Laskennan kattavuus

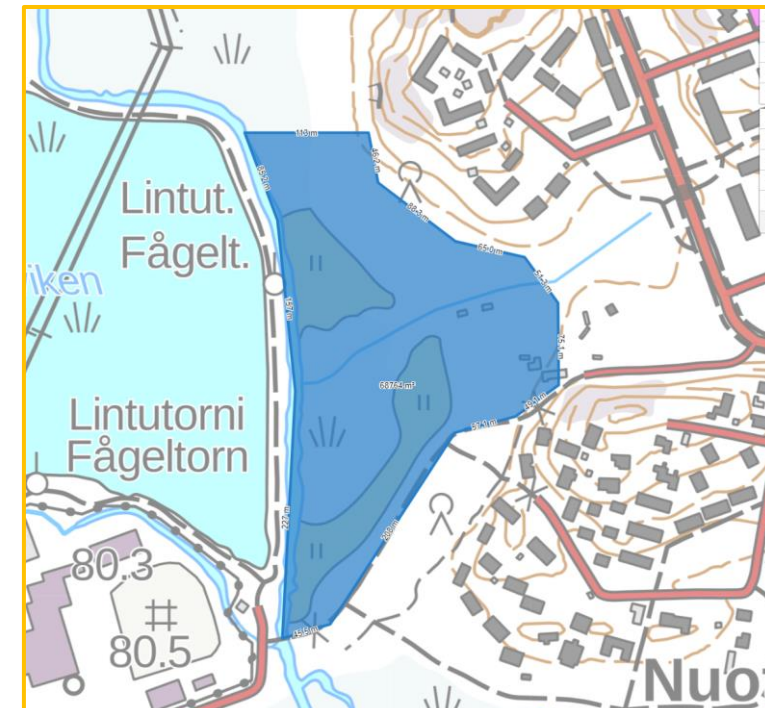
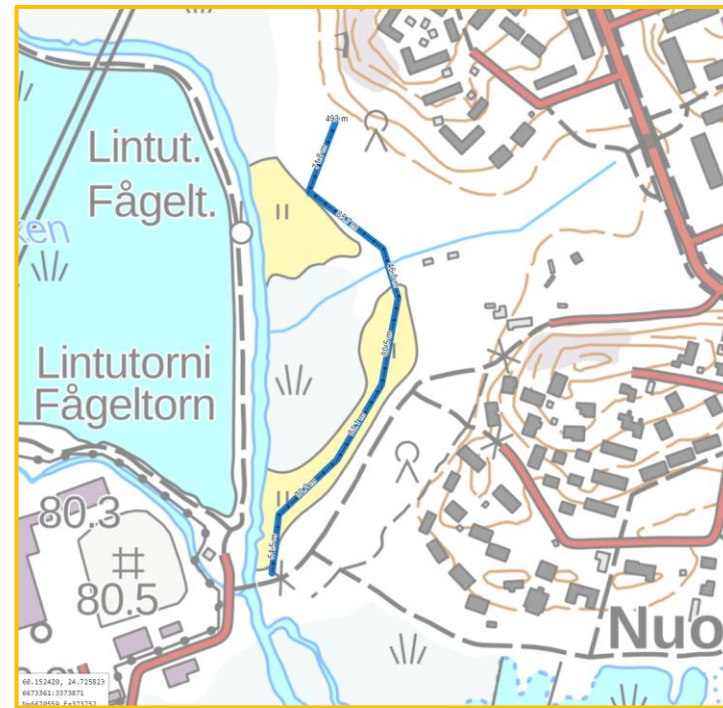
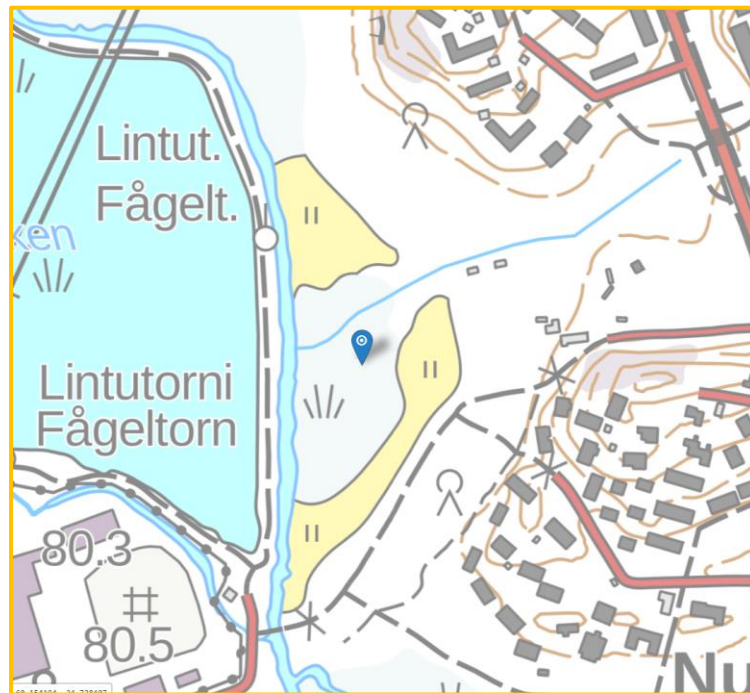
Keruutapahtuma
Nimetty paikka
Koordinaatit *
Koordinaattien tarkkuus metreinä
Korkeus metreinä
Maa
Hallinnollinen maakunta
Eliömaakunta
Kunta
Paikannimet
Paikan vapaamuotoinen kuvaus
Elinympäristö
Elinympäristön kuvaus
Sää
Lisätiedot
Keruumenetelmä
Keruumenetelmän lisätiedot
Havaintopäivien lukumäärä
Havainnointiminuutit
Pyydysten lukumäärä

Havainnon keruutiedot
Elinympäristön kuvaus
Kasvualustamuistiinpanot

Koordinaatit

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	id	Havainnoijat - Yleinen keruuta	Alku@	r Alku@	y Alku@	Koordinaatit - Keruutapahtuma	Kunta - Ke	Paikannimet - K	Laji - Määritys	Määrä - Havainto	
2	1	Matti Meikäläinen (MA.000)	15	5	2017	/+60.180360+024.574158/+60.180360+024.574953/+60.180657+024.5749	Espoo	Fiskarsinmäki	valkovuokko	1000	
3	2	Matti Meikäläinen (MA.000)	15	5	2017	/+60.180360+024.574158/+60.180360+024.574953/+60.180657+024.5749	Espoo	Fiskarsinmäki	keltavuokko	100	
4											
5											

- Pisteet, viivamaiset ja useiden viivojen yhdistelmät (polyline), polygonit ja näiden kaikkien yhdistelmät
- WGS84, YKJ tai ETRS-TM35FIN

Tunnisteet ja ylläpito

Ylläpito Aineistopankissa

Kaikki muutokset tehdään selaimessa käytettävällä tallennuslomakkeella.

Havainnot saavat automaattisesti uniikit tunnisteet.

Ylläpito muualla

Kaikki muutokset tehdään muussa järjestelmässä.

Päivitetyt tiedot tuodaan Aineistopankkiin uudella taulukkotiedostolla.

 Tärkeää: Kopiona tallennettaville havainnoille tarvitaan pysyvä tunniste (ID) taulukkotiedostossa, jotta päivitykset voidaan kohdistaa oikeaan havaintoon.

Ohjeet ja tuki

- Ohjeet sivulla: <https://info.laji.fi/etusivu/aineistopankki/>
 - Tiedostotallennus-ohje: <https://info.laji.fi/etusivu/vihko-havaintojarjestelma/retkilomakkeen-kayttoohje/havaintojen-tallennus-tiedostona/>
 - Esimerkkitiedostot (tallennuspohjat)
 - Tallennus suoraan Aineistopankkiin
 - Tallennus kopiona
 - [Demo](#) aineiston tallentamisesta Aineistopankkiin taulukkotiedostona (video)
 - Aineiston kopiointi QGIS:sta Aineistopankkiin: <https://info.laji.fi/etusivu/vihko-havaintojarjestelma/havaintotietojen-vienti-qgis-jarjestelmasta/>

Apua saa osoitteesta helpdesk@laji.fi.

Rajapinnat

Kun organisaatiolla on oma tietojärjestelmä

- Aineistot voidaan jakaa rajapintayhteyden kautta
- Lajitietokeskus lukee havainnot suoraan organisaation rajapinnasta
- Ei erillisiä tiedostosiirtoja tai manuaalisia päivityksiä

Käytännön toteutus

- Rajapintayhteys neuvotellaan aina erikseen
- Toteutustapa riippuu organisaation järjestelmästä ja aineistosta
- Yhteydenotot ja lisätiedot: helpdesk@laji.fi

